

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

III В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ

Рівень вищої освіти – **другий (магістерський)**

Освітня програма: **«Дошкільна освіта»**

Спеціальність: **A2 Дошкільна освіта**

Галузь знань: **A Освіта**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від «26» серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	ІІІ в дошкільній освіті
Викладач	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти Лазарович Надія Богданівна
Контактний телефон викладача	+380989519882
E-mail викладача	nadiia.lazarovych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції, практичні (семінарські), самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації за розкладом

2. Анотація до навчальної дисципліни

Вибіркова дисципліна «ІІІ в дошкільній освіті» - вивчається студентами спеціальності А2 «Дошкільна освіта» на другому (магістерському) рівні в 2 семестрі.

Дисципліна спрямована на формування знань здобувачів щодо теоретичних основ та практичного застосування технологій штучного інтелекту в освітньому процесі дошкільних навчальних закладів, особливостей інтеграції ІІІ-інструментів у розвиток, навчання та виховання дітей дошкільного віку.

Вивчення курсу сприяє усвідомленню можливостей та обмежень використання штучного інтелекту в роботі з дошкільнятами, формуванню навичок етичного та безпечного впровадження ІІІ-технологій у педагогічну практику, а також розкриттю потенціалу цифровізації дошкільної освіти для індивідуалізації освітнього процесу; ознайомлення з можливостями використання штучного інтелекту в науково-дослідній діяльності магістра, зокрема для аналізу педагогічних даних, автоматизації процесів обробки результатів досліджень та підготовки наукових публікацій у галузі дошкільної освіти.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – розкрити студентам наукові та емпіричні засади застосування штучного інтелекту в дошкільній освіті та надавати допомогу у реалізації особистого потенціалу в рамках фахової підготовки з використанням сучасних цифрових технологій.

Ціль вивчення дисципліни – ознайомити з теоретичними основами та практичним використанням ІІІ-технологій у роботі з дітьми дошкільного віку, закріпити знання про принципи етичного впровадження штучного інтелекту в освітній процес, характеризувати основні форми та методи застосування ІІІ-інструментів у дошкільній освіті.

Завдання:

1. Ознайомити здобувачів з теоретичними засадами функціонування технологій штучного інтелекту та їх потенціалом у дошкільній освіті.
2. Розкрити особливості застосування ІІІ-інструментів для індивідуалізації освітнього процесу з урахуванням вікових та психофізіологічних особливостей дітей дошкільного віку.
3. Сформувати вміння аналізувати, планувати та реалізовувати освітній процес із використанням технологій штучного інтелекту.
4. Розвинути навички створення цифрового освітнього середовища для ефективного навчання, розвитку та виховання дітей дошкільного віку.
5. Проаналізувати етичні аспекти та безпеку використання ІІІ-технологій у роботі з дітьми.

6. Сформувати компетентності щодо використання штучного інтелекту в науково-дослідній діяльності майбутнього фахівця дошкільної освіти.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності

ЗК-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові компетентності)

СК-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.

СК-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

Програмні результати навчання

ПРН-1 Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

ПРН-2 Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

ПРН-7 Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти.

ПРН-8 Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти, передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 90 год				
Вид заняття		Загальна кількість годин		
лекції		12		
Семінарські заняття/ практичні/лабораторні		18		
самостійна робота		60		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
II	Дошкільна освіта	перший	вибірковий	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб
Модуль 1. Теоретичні основи застосування ІІІ в дошкільній освіті				
Тема 1. Диджиталізація дошкільної освіти в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку.		2	2	8
Тема 2. ІІІ грамотність педагогів дошкільної освіти як ключова компетентність ХХІ століття.		2	4	10

Тема 3. Психолого-педагогічні особливості використання цифрових технологій у роботі з дітьми дошкільного віку.	2	4	10
Модуль 2. ІІІ технології в науково-дослідницькій діяльності майбутніх фахівців дошкільної освіти			
Тема 4. Етичні та правові аспекти використання штучного інтелекту в дошкільній освіті та наукових дослідженнях.	2	2	12
Тема 5. Цифрові ресурси та ІІІ інструменти для збору дослідницьких даних у сфері дошкільної освіти.	2	4	10
Тема 6. Застосування ІІІ технологій для підготовки та оформлення кваліфікаційних робіт з дошкільної освіти.	2	2	10
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	З урахуванням Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf Максимальна оцінка – 100 балів (вага оцінок за практичні заняття – 90 балів, за контроль самостійної роботи – 10 балів). Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra та інших (положення КНУВС про неформальну освіту) як КСР.
Вимоги до письмових робіт	Самостійне виконання, власний аналіз та міркування. Письмові роботи виконуються у формі есе, презентацій, ментальних карт (на вибір) до кожного практичного заняття, поточні тестування в системі дистанційного навчання. Індивідуальне завдання у формі презентації. Здобувачі ВО виконують контрольну роботу у формі тестування, яке розміщене на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua (для денної – на занятті, для заочної – за 10 днів до початку сесії)
Практичні заняття	Робота на кожному практичному занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття та виконання практичних завдань та завдань запропонованих для самостійної роботи. За умови успішно виконаного завдання в повному обсязі за одне заняття здобувач отримує макс. 100 б. Вага оцінки за всі практичні заняття – 90 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдене тестування.
Підсумковий контроль	<i>Форма контролю – залік</i> <i>форма здачі – комбінована</i>
7. Політика навчальної дисципліни	
Письмові роботи Виконуються з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи) Академічна доброчесність Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників	

освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме:

- Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція).
- Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція).
- Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
- Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.

Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою: <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

Пропуски занять (відпрацювання)

Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентують:

- Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.)
- Положення про порядок навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора №672 від 24.11.2022 р.)

Ознайомитися з положеннями можна за адресою:

<https://nmv.pnu.edu.ua/%d0%bd%d0%be%d1%80%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b8%d0%b2%d0%bd%d1%96-%d0%b4%d0%be%d0%ba%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b8/polozhenja/>

Виконання завдання пізніше встановленого терміну

Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання

- Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.)

Ознайомитися із положенням можна за адресою:

<https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/>

Невідповідна поведінка під час заняття

Навчання передбачає високий рівень пізнавальної активності, ініціативності, дотримання норм та правил професійної етики майбутніх фахівців «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів закладів вищої освіти» Ознайомитися із положенням можна за адресою:

<https://nmv.pnu.edu.ua/%D0%BD%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/polozhenja/>

Додаткові бали

Додаткові бали отримують студенти, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.

Неформальна освіта

Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra. Можливість зарахування неформальної освіти регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)»

Ознайомитися з положеннями можна за адресою: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Кремень В.Г. Цифрова трансформація освіти: виклики та можливості. – К.: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 248 с.
2. Морзе Н.В., Глазунова О.Г. Штучний інтелект в освіті: перспективи та виклики. – К.: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2024. – 312 с.

3. Биков В.Ю., Спирін О.М. Цифрові технології в освіті: теорія і практика. – К.: Компрінт, 2023. – 284 с.
4. Коваль Т.І. Підготовка викладачів до використання веб-орієнтованих технологій навчання. – К.: Компрінт, 2023. – 196 с.
5. Гавриш Н.В., Береславська Н.В. Цифрова компетентність педагога дошкільної освіти. – К.: Слово, 2023. – 184 с.

Допоміжна література:

6. Пометун О.І., Пироженко Т.О. Інноваційні технології в дошкільній освіті: від теорії до практики. – К.: Педагогічна думка, 2023. – 268 с.
7. Поніманська Т.І., Дичківська І.М. Дошкільна педагогіка в умовах цифрової трансформації. – К.: Академія, 2024. – 332 с.
8. Овчарук О.В. Цифрова грамотність як ключова компетентність педагога ХХІ століття. – К.: Атіка, 2023. – 216 с.
9. Лещенко М.П., Капустін М.В. Штучний інтелект у системі дошкільної освіти України. – К.: Освіта, 2024. – 198 с.
10. Буров О.Ю., Кивлюк О.П. Психолого-педагогічні основи використання ІІІ технологій в освіті. – К.: Інформаційні технології і засоби навчання, 2023. – 254 с.
11. Карпенко А.С. Етичні аспекти використання штучного інтелекту в освітньому процесі. – Х.: Основа, 2023. – 172 с.
12. Жалдак М.І., Рамський Ю.С. Цифровізація освіти: методологічні та практичні аспекти. – К.: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2024. – 289 с.
13. Сисоєва С.О., Осадча К.П. Інформаційно-комунікаційні технології в дошкільній освіті. – К.: Едельвейс, 2023. – 236 с.
14. Прошкін В.В., Астаф'єва М.М. Методика використання ІІІ інструментів у підготовці майбутніх педагогів. – Д.: Ліра, 2024. – 164 с.

Інтернет-ресурси (6 сайтів)

1. МОН України - Дошкільна освіта - нормативні документи та методичні рекомендації (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita>)
2. Освіта.ua - портал освітніх новин та ресурсів України (<https://osvita.ua/>)
3. Педрада - українська спільнота педагогів з цифровими ресурсами (<https://pedrada.com.ua/>)
4. УкрОсвіта - методичні матеріали для дошкільної освіти (<https://ukrosvita.com/>)
5. Інститут модернізації змісту освіти - науково-методичні розробки з цифрових технологій (<https://imzo.gov.ua/>)

Викладач: кандидат педагогічних наук, доцент Лазарович Н.Б.